

"Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne."

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA
ŠKOLSKÁ 11/8A, BUDIMÍR

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
DODATOK Č.1 /OVEROVANIE KURIKULA/

Názov vzdelávacieho programu:	<i>Učíme sa, myslíme a tvoríme</i>
Vymedzenie cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie školy:	
<p>Základné vzdelávanie poskytuje ucelené a komplexné základy všeobecného vzdelania, ktoré dáva všetkým žiakom predpoklady na porozumenie životu, osvojenie nástrojov učenia sa a základnej orientácie vo svete. Poskytuje základy kultúrnej gramotnosti a podporuje motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu a celoživotnému učeniu sa.</p> <p>Vychádzajúc zo Štátneho vzdelávacieho programu cieľom základného vzdelania je, aby žiak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. získal rozvinutú všestranú a funkčnú gramotnosť v súlade s požiadavkami spoločnosti, vedel ju uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb, 2. mal vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti, ktorý ho orientuje a sprevádza pri plánovaní a dosahovaní individuálnych životných cieľov, ako aj pri participácii na širších spoločenských, kultúrnych a globálnych aktivitách, 3. získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší vzdelávací rast a celostný rozvoj. <p>VÍZIA ŠKOLY:</p> <p>„Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne.” - <i>Vízia - žiaci</i> „Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne.” - <i>Vízia - pedagogickí a odborní zamestnanci</i> „Prevedieme Vaše deti z bezpečného hniezda, cez bránu poznania, do života“. - <i>Vízia - rodičia</i></p> <p>PRIORITY ŠKOLY:</p> <p>1. INKLUZÍVNE STRATÉGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3M úlohy - Aktívne počúvanie - Potvrdzovanie emócií <p>2. DIEŤA/ŽIAK V CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientácia na vnútorné prežívanie žiaka - učenie v súvislostiach - radosť z učenia - učiť ako sa učiť <p>3. UČITEĽ AKO PARTNER/SPRIEVODCA</p> <p>INDIKÁTORY PRIORÍT ŠKOLY: INKLUZÍVNE STRATÉGIE – INDIKÁTORY SLEDOVANÉ NA VYUČOVACÍCH HODINÁCH:</p>	

“Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne.”

- **Skupinová práca:** skupinová práca je dôležitou metódou práce so žiakmi počas vyučovania. Skupinové učenie je jedným zo spôsobov ako vytvárať zo žiakov učiace sa spoločenstvo a spôsob ako rozvíjať u žiakov slobodu a zodpovednosť za svoje učenie. Cieľom je nadobudnutie zručnosti nevyhnutných pre prácu v tíme, so zameraním na spoluprácu, vzťahy a sebareflexiu. Skupinovú prácu kombinujeme s frontálnym vyučovaním, projektovým vyučovaním a samoučením. Zaradíme do hodiny skupinové aktivity a skupinovú prácu.
- **Možnosť výberu:** podporujeme u žiakov sebakompetenciu, schopnosť rozhodovať sa a niesť za svoje rozhodnutie zodpovednosť, vnútornú motiváciu a participáciu.
- **Využitie všetkých zmyslov v edukačnom procese:** učenie a zapamätávanie žiakom uľahčujete zapájanie zmyslov (zrak, hmat, sluch, chuť). Zaradíme aktivity a činnosti, pri ktorých žiaci nemusia len počúvať výklad učiva, ale učivo si aj ohmatať, ochutnať, owoňať a poobzerať.
- **Reflexia:** v závere hodiny nesmie chýbať reflexia, počas ktorej zdieľame odporované, skúsenosti, analyzujeme priebeh hodiny a prežívanie žiakov, dáme feedback učiteľovi a pozdieľame, čo si odnášame, čo nás zaujalo a čo sme sa naučili. Je to najdôležitejšia časť hodiny, nechajme si na ňu dostatok času.
- **Zmyslupnosť a prepojenosť s reálnym životom:** limbický systém vyberá veci, ktorým sa bude venovať. Mozog sa venuje podnetom a situáciám, ktoré sú pre mozog bezpečné a zmysluplné. Venujeme čas diskusií so žiakmi o tom, kde v reálnom živote sa stretne s naučeným a prečo to potrebujeme vedieť.
- **Získanie vedomostí z daného predmetu:** zameriavame sa na kľúčové znalosti, upresníme si, čo sa majú žiaci naučiť, overíme si, čo už žiaci vedia.
- **Rozvíjanie životných zručností:** (sebadôvera, zodpovednosť, spolupráca, kritické myslenie,..) Životné zručnosti sa neprezentujú, životné zručnosti sa žijú. Pomenujeme, ktoré životné zručnosti si žiaci počas hodiny osvojujú.
- **Rozvíjanie exekutívnych funkcií:** (pracovná pamäť, plánovanie, vytrvalosť, časový manažment, organizácia, určenie a dodržiavanie postupov, dodržiavanie pravidiel, určenie priorít, efektívne využívanie času, kontrolovať a priebežne opravovať chyby, kontrolovať impulzy,...) Kvalitne vybudované exekutívne funkcie pomáhajú efektívnej školskej práci a sú prínosné aj pre budúcnosť žiaka. Pomenujeme, ktoré si žiaci počas hodiny budujú.
- **Participácia:** podporujeme na hodine to, aby žiaci preberali rôzne úlohy a role počas hodiny. Aktívna participácia každého žiaka v rámci svojich možností a schopností (vyhľadávač informácií, prezentujúci, strážca času, pomocník, kreslič, ...)
- **Diferenciácia a individualizácia vzdelávania:** nemusím mať rovnaké ciele pre všetkých žiakov, nemusia robiť všetci rovnakým spôsobom, v rovnakom čase - 3M/Gradované úlohy
- **Rovesnícka pomoc:** rovesnícke učenie
- **Aktívne počúvanie:** pri rozhovore so žiakom sme duchom prítomný, nerobíme nič iné (mobil, PC, triedna kniha, ukladanie pomôcok,..), pracujeme s telom - očný kontakt, nasmerovanie tela, face to face, znížime sa na úroveň žiaka, parafrazujeme a overujeme, opisujeme, čo vidíme, počujeme, nehodnotíme, ..., necháme dohovoriť rozprávajúceho, sumarizujeme.
- **Potvrďovanie emócií:** stotožňujeme sa s pocitmi žiaka, pozorne počúvame, nepopierame pocity žiakov ale snažíme sa ich pomenovať, snažíme sa splniť želanie v predstavách, opisujeme, čo vidíme alebo opíšeme daný problém, vyjadrujeme svoje pocity a potreby, poskytujeme informáciu, vyslovujeme žiadosť, prosbu, používame JA informáciu.

PODPORA PRE UČITEĽOV A ASISTENTOV:

Metodika Classroom Solution: Woww coaching

Intervízie so zodpovednou osobou za prioritu

Workshopy a tréningy: teoretický vhlad + nácvik zručnosti + modelové situácie

DIETĽA V CENTRE – INDIKÁTORY SLEDOVANÉ NA VYUČOVACÍCH HODINÁCH:

- **Orientácia na vnútorné prežívanie žiaka:** využívanie reflexie a sebahodnotenia vo vyučovaní. Mentoring žiakov - dobrovoľné mentoringové sprevádzanie žiakov 8.-9. ročníka/2. stupňa. Práca s osobnými cieľmi u žiakov (akademická oblasť, voľný čas, dobrovoľníctvo). Predmety Komunitný kruh a Výchova k životným zručnostiam - plány na rozvíjanie životných zručností v jednotlivých ročníkoch.
- **Učenie v súvislostiach:** kariérové poradenstvo – aktivity v rámci KUK/THF, predmetov OBN a THD, individuálne konzultácie s kariérou poradkyňou. Príprava na prax - TVVP plány každého predmetu zahŕňajú hodinu, počas ktorej žiaci využijú učivo daného celku/témy v praxi. Prepájanie učebných celkov medzi rôznymi predmetmi – napr. VYV, HUV, DEJ, OBN, ANJ, MAT, ...
- **Radost' z učenia:** používame aktivizujúce a moderné metódy výučby a didaktické hry, počas ktorých sú aktívni všetci žiaci, sú zaujatí a pracujú/precvičujú/učia sa niečo nové. Príprava na prax – v TVVP plánoch každého predmetu máme v rámci celku zaradenú hodinu, počas ktorej žiaci využijú učivo daného celku/témy v praxi. Dávame žiakom na výber, zapájame ich do procesu vyučovania.

"Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne."

- **Učiť sa ako učiť:** učíme žiakov metakognitívnym stratégiám v rámci predmetu/celku/učiva - t. j. spolu s učivom im dávam návrh nástrojov a stratégií na efektívne učenie sa (napr. tipy na efektívne zapísanie poznámok, na lepšie zapamätanie nejakého faktu, na naučenie slovíčok a pod.)

UČITEĽ AKO PARTNER/SPRIEVODCA INDIKÁTORY SLEDOVANÉ NA VYUČOVACÍCH HODINÁCH:

- **Konstruktivistické vyučovanie** – využívame spôsob vyučovania, v ktorom žiaci sami objavujú a skúmajú tému hodiny (zákonitosti, javy, problémy a pod.) a následne z tohto skúmania odvodzujú vysvetlenia. Učiteľ je v role facilitátora - neodovzdáva vedomosti, ale vedie žiakov na ceste poznávania.
- Využívanie **metód vyučovania zameraných na žiaka** vs. frontálnych metód ("student-centred" vs. "teacher-centred") - napr. pomer rozprávania a aktivity učiteľa vs. žiakov, zodpovednosť - čo môžu urobiť žiaci, nech robia žiaci (pomôcky, zadania a pod.), dávať žiakom na výber (tempo, spôsob a forma vypracovania zadaní a pod.), skupinová práca, žiaci si vysvetľujú navzájom.
- **Práca s chybou** - cieľavedome budujeme vnútorné nastavenie pri robení chýb u seba aj u žiakov = aby sme chybu vnímali ako možnosť niečo sa naučiť, nie zlyhanie. Používame "ešte/zatiaľ" jazyk (Např. "Zatiaľ sme násobenie 7čkou nezvládli, potrebujeme si to ešte precvičiť."). Viedieme žiakov k tomu, aby sa z chýb učili - např. aktivita "moja najlepšia chyba" v teste/ cvičení/DÚ. Využívame na hodinách reflexiu a sebahodnotenie.
- **Rovesnícke vyučovanie:** spolužiaci si navzájom poskytujú vysvetlenia alebo pomoc, príp. žiaci "učia" spolužakov v iných triedach/ročníkoch.
- **Práca s osobnými cieľmi** (učenie, voľný čas, dobrovoľníctvo): žiaci si stanovujú osobné ciele v 1-3 oblastiach - učenie, voľný čas, dobrovoľníctvo, ktoré pravidelne reflektujú s triednym učiteľom (min. 2x v školskom roku)

STRATEGICKÉ CIELE:

ŽIACI:

Priority školy orientované na žiaka:

1. Inkluzívne stratégie – 3M úlohy, aktívne počúvanie, potvrdzovanie emócií
2. Dieťa v centre – orientácia na vnútorné prežívania žiaka, učenie v súvislostiach, radosť z učenia, učiť sa ako sa učiť
3. Učiteľ ako partner/sprievodca

Konkrétne ciele na daný školský rok sa definujú v jednotlivých MZ/PK.

PEDAGOGICKÍ ZAMESTNANCI /1. ročník/:

A. Profesionálny rozvoj

- Otvorené hodiny v 1. roč. so spoločným rozborom (6 x v roku) + 4. ročník prizvať v 2. polroku (asistent v 4. ročníku)
- absolvovať inovačné vzdelávanie „Škola pre 21. storočie“. (100 hod.)
- **Mentoring** – 2 x mesačne (supervízor)

B Wellbeing

- 3 oblasti: profesionálna spokojnosť, stres a sebadôvera, zdroje podpory duševného zdravia
- metódy: dotazníky, osobné rozhovory, terapeutické vstupy na spoločných stretnutiach
- pravidelné stretnutia so Školským podporným tímom – raz mesačne

C Spätná väzba a práca s ňou

- priebežná SV v rámci mentoringu 2x mesačne

"Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne."

"Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne."

	<p>- 360° SV na konci školského roka</p> <p>RODIČIA (BUDOVANIE KOMUNITY):</p> <ul style="list-style-type: none"> - nulté rodičovské združenie s rodičmi aj deťmi (Ž-U-R) – 1. deň v škole - 1 x do roka aktivita s rodičmi a deťmi mimo školu - 1x štvrťročne report rodičom o pokroku žiaka (TU, ŠPT, asistent, vychovávateľka) – forma odovzdania – osobne, neformálne stretnutie s TU
Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu a príslušnú úroveň Slovenského kvalifikačného rámca a Európskeho kvalifikačného rámca:	<p>ISCED 1: 1. cyklus /1.-3. ročník/ a 2. cyklus /4.-5. ročník/ ISCED 2: 3. cyklus /6.-9. ročník/</p>
Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania:	<p>Dĺžka štúdia:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. cyklus: 3 roky 2. cyklus: 2 roky 3. cyklus: 4 roky <p>Študijná forma: denná Druh školy: štátna</p>
učebný plán	v prílohe
učebné osnovy	v prílohe
Vyučovací jazyk podľa § 12	Slovenský
hodnotenie detí a žiakov	<p>1.ročník – slovné hodnotenie</p> <p>Otvorené témy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prechod na slovné hodnotenie v 1. cykle - Spôsob overovania plnenia cieľov na konci ročníka + dopady na žiaka - Spôsob overovania plnenia cieľov na konci cyklu + dopady na žiaka

V prvom ročníku slovné hodnotenie

Zmeny vo vzdelávacích oblastiach:

- Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami sa nazýva Matematika a informatika
- Vzdelávacie oblasti Človek a spoločnosť a Človek a hodnoty sa zlúčili do jednej: Človek a spoločnosť

Zmeny vo vyučovacích predmetoch:

- vyučovací predmet anglický jazyk sa mení na cudzí jazyk

"Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne."

"Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne."

- vyučovacie predmety prvouka a prírodoveda sa už nepoužívajú, zavádza sa nový predmet človek a príroda /Ja a príroda/
- vyučovací predmet vlastiveda sa už nepoužíva, zavádza sa nový predmet človek a spoločnosť /Ja a svet/
- vyučovací predmet pracovné vyučovanie sa už nepoužíva, zavádza sa nový predmet človek a svet práce

Nové metódy a formy práce

- **blokové vyučovanie** (ITV - integrované tematické vyučovanie; VEU – vysoko efektívne učenie)
- projektové vyučovanie, projektové dni
- daltonské piatky
- Cyklotúra, cykložúr
- **bádateľské aktivity**
- Záhrada, ktorá učí – učenie vonku
- ročníkové práce
- učím, učíš, učíme
- Inscenačné metódy
- Kooperatívne vyučovanie
- Hranie rolí
- Žiaci žiakom - rovesnícke vyučovanie
- Práca v skupinách
- Brainstorming
- Mapa mysle
- Snehová guľa
- Cinquain
- Štyri rohy
- INSERT
- Riadené aktívne učenie (matematika - Berovci)
- Práca s detským časopisom (Vrabček, Maxík, Slniečko, Bublina...)
- Činnostné vyučovanie
- Problémové vyučovanie
- Pojmové mapovanie
- Metóda aktívneho čítania, aktívne písanie
- Rotujúci prehľad
- Živé pexeso
- Háďaj kto/čo
- Čitateľské dielne

"Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne."

"Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne."

RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN

Vzdelávacia oblasť	Zoznam vyučovacích predmetov	1. cyklus				1. cyklus spolu			disponibilné hodiny		
		1	2	3	spolu reálne	1	2	3	1	2	3
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	9	8	8	25	24				1	
	cudzí jazyk	1	1	3	5	3			1	1	
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	12	12					
	informatika	0	0	1	1	1					
Človek a príroda	ja a príroda	0,5	1,5	1	3	3					
Človek a spoločnosť	ja a svet	0,5	1,5	1	3	3					
	komunitné kruhy	1	1	1	3	3			1	1	1
	náboženská výchova náboženstvo/etická výchova	1	1	1	3	3					
Človek a svet práce	človek a svet práce	1	1	1	3	3					
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	3	3					
	výtvarná výchova	1	1	1	3	3					
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	6	6					
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		22	23	25	70	64			6		
Voliteľné (disponibilné) hodiny						6					
Spolu za cyklus		70				70					
		1.	2.	3.		1.	2.	3.			
Časové dotácie v ročníkoch		22	23	25		22	23	25			

"Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne."

"Sme pokrokový tím, ktorý vníma vzdelávanie ľudsky a zodpovedne."

POZNÁMKY K UČEBNÉMU PLÁNU:

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje podľa vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.
2. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na: a) vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu, b) vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe, c) vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov, d) špecifické vyučovacie predmety pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
3. Škola pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdelí hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy do vyučovacích predmetov a ročníkov. Celkový počet vyučovacích hodín jednotlivých vzdelávacích oblastí a rozsah vzdelávacích štandardov za cyklus vzdelávania musí zostať zachovaný. Rozdelenie vzdelávacích štandardov musí zachovávať zásadu veku a primeranosti a zásadu logickej nadväznosti.
4. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.
5. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe určiť vyšší celkový počet hodín za 1. až 4. ročník najviac na 108 hodín v súčte, v jednotlivom ročníku najviac o 3 hodiny a za 5. až 9. ročník najviac na 161 v súčte, v jednotlivom ročníku najviac o 4 hodiny. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov zriaďovateľa.
6. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifik podľa bodu 7.1. Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.

"Absolvent našej školy je vzdelaná osobnosť s otvorenou myslou, kráčajúca životom slušne a zodpovedne."